

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД**Запорізької області****РІШЕННЯ****ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

30.06.09

Справа № 5/62/09

Суддя К.В. Проскураков

За позовом Товариства з обмеженою відповідальністю “ДВ нафтогазовидобувна компанія”, 03055, м. Київ, вул. Старокиївська, 14

до відповідача Відкритого акціонерного товариства “Запорізький завод феросплавів”, 69035, м. Запоріжжя, вул. Діагональна, 11

про стягнення 430920,00 грн.

Суддя Проскураков К.В.**У судовому засіданні брали участь представники:**

Від позивача –Луценко Л.І., довіреність №ДВ/04-278 від 30.04.2009

Від відповідача –Вінченко С.В., довіреність №18-57 від 25.12.2008

СУТНІСТЬ СПОРУ:

27.04.2009 Товариство з обмеженою відповідальністю “ДВ нафтогазовидобувна компанія” звернулось до господарського суду Запорізької області із позовною заявою про стягнення з Відкритого акціонерного товариства “Запорізький завод феросплавів” заборгованості за договором поставки №1164 у сумі 434 810, 25 грн.

Ухвалою суду від 27.04.2009 порушено провадження у справі, розгляд якої призначено на 12.06.2009. У судовому засіданні було оголошено перерву до 30.06.2009.

У судовому засіданні 30.06.2009, за згодою представників сторін, оголошено вступну та

резолютивну частину рішення.

За письмовим клопотанням сторін розгляд справи відбувався без фіксації судового процесу за допомогою технічних засобів.

Позивач підтримав заявлені позовні вимоги, зазначивши, що 22.12.2008 між ТОВ “ДВ нафтогазовидобувна компанія” та ВАТ “Запорізький завод феросплавів” був укладений договір поставки № 1164, за умовами якого позивач зобов'язався поставити, а відповідач прийняти та оплатити товар. На виконання вказаного договору ТОВ “ДВ нафтогазовидобувна компанія” на підставі накладних №51485387 від 06.03.2009; № 51485389 від 08.03.2009; №№ 51485417,51485416,51485414 від 16.03.2009; № 51485427 від 18.03.2009; № 51485434 від 20.03.2009; №№ 51485436, 51485435 від 20.03.2009 та № 51485446 від 23.03.2009 та відповідно рахунків –фактур № СФ-0000090 від 08.03.2009, № СФ –0000091 від 10.03.2009; № СФ – 0000111 від 19.03.2009; № СФ –0000119 від 21.03.2009; №СФ-0000134 від 25.03.2009; № СФ – 0000135 від 25.03.2009 було поставлено, а ВАТ “Запорізький завод феросплавів” прийнято товар на загальну суму 359 100, 00 грн. На момент подачі позову до суду взяті відповідачем зобов'язання сплачені не були. В обґрунтування позову посилається на ст.ст. [525](#), [526 ЦК України](#). Просить позов задовольнити та стягнути з відповідача із врахуванням штрафу та неотриманого прибутку за вказаний період: основний борг у сумі 359 100, 00 грн., штраф у сумі 71820,00 грн. та неотриманий прибуток у сумі 3 890, 25 грн.

Відповідач з позовними вимогами не погодився з підстав, зазначених у відзиві, зокрема вказав, що згідно п.3.2 договору 1164 від 22.12.2008 строк оплати –5 банківських днів з моменту надання рахунків –фактур та податкових накладних за фактично поставлений товар, за умови виконання Постачальником п. 2.3., п. 3.5. договору. Пунктом 3.5.1. договору № 1164 передбачено, що Постачальник зобов'язується в 5 –денний строк з моменту відвантаження товару надати Покупцю оригінал рахунку та податкової накладної власника товару, а також Лист від виробника продукції про право власності на “Товар” за підписом керівника та головного бухгалтера. Зазначає, що зазначені документи не були надані позивачем. Просить у задоволення позову відмовити.

Розглянувши та дослідивши матеріали справи, заслухавши представників сторін, суд,

ВСТАНОВИВ:

22.12.2008 між Товариством з обмеженою відповідальністю “ДВ нафтогазовидобувна компанія” (далі - Постачальник) та Відкритим акціонерним товариством “Запорізький завод феросплавів” (далі - Покупець) був укладений договір поставки № 1164, за умовами якого Постачальник зобов'язувався поставити, а Покупець прийняти та оплатити на умовах даного договору “Товар”, що зазначений в Специфікаціях, які є невід'ємною частиною договору.

Відповідно до п. 2.3. договору № 1164 поставка “Товару” здійснюється тільки після отримання письмової згоди Покупця з зазначенням обсягів і строків поставки. “Постачальник” зобов'язаний письмово повідомити Покупця про можливість поставки “Товару” в зазначених обсягах та строки (графік відвантаження). Безпосередній строк поставки та графік відвантаження “Товару” зазначаються в щомісячних специфікаціях, які оформлюються двома

сторонами до 01 числа місяця поставки та є невід'ємною частиною договору.

Пунктом 3.1 договору поставки № 1164 передбачено, що оплата проводиться за фактичну кількість поставленого "Товару" на територію "Покупця".

Вказаним договором (п. 3.2.) передбачено, що Покупець здійснює **оплату** вартості товару (вугілля антрацит марки АМ фр. 13-25 мм) **на протязі п'яти календарних днів з моменту надання рахунків –фактур та податкових накладних за фактично поставлений товар, за умови виконання Постачальником п. 2.3., п. 3.5. договору.**

Пунктом 3.5.1. договору № 1164 передбачено, що Постачальник зобов'язується в 5 –денний строк з моменту відвантаження товару надати Покупцю оригінал рахунку та податкової накладної власника товару, а також лист від виробника продукції про право власності на "Товар" за підписом керівника та головного бухгалтера.

Пунктом 5.1 договору передбачено, що за невиконання "Постачальником" місячної заявки, за прострочку поставки Товару в строки, передбачені пунктами 1.2., 2.3. цього договору, за прострочку оплати Товару "Покупець" в строк, передбачений пунктом 3.2. цього договору, винна сторона сплачує штраф у розмірі 20 % від вартості не поставленого або не сплаченого Товару. Штрафні санкції не звільняють сторони від виконання зобов'язань по цьому договору.

Згідно п. 7.1 договір вступає в дію з моменту його підписання і діє по 31.12.2009.

Цей договір укладено у двох примірниках, що мають однакову юридичну силу (по одному для кожної із сторін).

Договір підписано повноважними представниками обох сторін та скріплено печатками підприємств.

Відповідно до п. 2.3. договора поставки № 1164 від 22.12.2008 23.02.2009 позивачем отримано лист відповідача № 45/222 від 23.02.2009, в якому відповідач просить здійснити поставку вугілля антрацит марки АМ фр. 13-25 мм в кількості 828 т за ціною 525, 00 грн. з урахуванням ПДВ и ж.д. тарифом з 1 т з рівномірним відвантаженням відповідно до наступного графіку: 01-02 березня 2009 –3 вагона –207 т; 08-09 березня 2009 –3 вагона –207 т; 15-16 березня 2009 –3 вагона –207 т; 22-23 березня 2009 –3 вагона –207 т.

Позивачем, на виконання умов договору поставки № 1164 від 22.12.2008 було відвантажено товар (вугілля антрацит марки АМ фр. 13-25 мм), а саме

06.03.2009 за накладною № 51485387 –69 т на суму 36225, 00 (рахунок –фактура № СФ – 0000090 від 08.03.2009);

08.03.2009 за накладною № 51485389 –69 т на суму 36225, 00 грн. (рахунок –фактура № СФ 0000091 від 10.03.2009);

16.03.2009 за накладними №№51485417, 51485416, 51485414 –437,50 т на суму 108 675, 00 грн. (рахунок –фактура № СФ 0000111 від 19.03.2009);

18.03.2009 за накладною № 51485427 –69 т на суму 36225, 00 грн. (рахунок –фактура № СФ – 0000119 від 21.03.2009);

20.03.2009 за накладною № 51485434 –69 т на суму 35225, 00 грн. (рахунок –фактура № СФ – 0000134 від 25.03.2009);

20.03.2009 за накладними №№ 51485436, 51485435 –132 т на суму 69300,00 грн. (рахунок – фактура “ СФ –0000133 від 23.03.2009)

23.03.2009 за накладною № 51485446 –69 т на суму 36225, 00 грн. (рахунок –фактура № СФ – 0000135 від 25.03.2009) був поставлений товар на загальну суму 359100,00 грн.

На виконання умов договору (п. 3.2.), позивачем на адресу відповідача були направлені накладні та рахунки фактури у наступні строки:

рахунок –фактура № СФ –0000090 від 08.03.2009 (податкова накладна № 86 від 06.03.2009) та № СФ –0000091 від 10.03.2009 (податкова накладна № 87 від 08.03.2009) –11.03.2009;

рахунок –фактура № СФ –0000111 від 19.03.2009 (податкова накладна № 107 від 16.03.2009) – 20.03.2009;

рахунок –фактура № СФ 0000119 від 21.03.2009 (податкова накладна № 115 від 18.03.2009) та № СФ –0000133 від 23.03.2009 (податкова накладна № 130 від 20.03.2009) –25.03.2009;

рахунок –фактура № СФ –0000134 від 25.03.2009 (податкова накладна № 129 від 2-.03.2009) та № СФ –0000135 від 25.03.2009 (податкова накладна № 131 від 23.03.2009) –26.03.2009 для оплати поставленого товару, що підтверджується квитанціями кур’єрської служби поставки, а саме: № 2437293 від 11.03.2009; № 2409099 від 20.03.2009; № 2410800 від 25.03.2009 та № 2431565 від 26.03.2009, які містяться в матеріалах справи.

31.12.2008 ТОВ “ДВ нафтогазовидобувна компанія” на адресу ВАТ “Запорізький завод феросплавів” було направлено претензію з вимогою сплатити заборгованість у сумі 359 100,00 грн. шляхом перерахування грошових коштів на банківський рахунок підприємства на протязі 2 - х днів з моменту отримання.

Супровідним листом № ДВ/06-330 від 16.06.2009 зазначені документи разом з сертифікатами якості, актами приймання передачі та листами на право власності були **повторно** направлені на адресу відповідача, про що свідчить оригінал квитанції кур’єрської служби доставки № 2524916 від 16.06.2009, яка міститься в матеріалах справи.

Доказів виконання взятих на себе зобов’язань за договором поставки № 1164 від 22.12.2008 відповідачем суду не надано.

Оцінивши представлені докази в їх сукупності вважаю, що позов підлягає частковому задоволенню з наступних підстав.

Відповідно до ч. 1 [ст. 509 Цивільного кодексу України](#), зобов’язанням є право відношення, в якому одна сторона (боржник) зобов’язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов’язку.

Згідно [ст. 193 Господарського кодексу України](#), суб’єкти господарювання та інші учасники господарських відносин повинні виконувати господарські зобов’язання належним чином

відповідно до закону, інших правових актів, договору, а за відсутністю конкретних вимог щодо виконання зобов'язання - відповідно до вимог, що у певних умовах звичайно ставляться. Не допускається одностороння відмова від виконання зобов'язань. Аналогічні норми містяться в ст.ст. [525](#), [526 Цивільного кодексу України](#).

Відповідно до [ст. 525 ЦК України](#), одностороння відмова від зобов'язання або одностороння зміна його умов не допускається, якщо інше не встановлено договором або законом.

Статтею 526 встановлено, що зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього [Кодексу](#), інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог - відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться.

Відповідно до [ст. 629 ЦК України](#), договір є обов'язковим для виконання сторонами.

Договір, укладений сторонами з дотримання вимог, необхідних для чинності правочину, у тому числі відповідно до чинних нормативно-правових актів, **має обов'язкову силу для сторін**. Будучи пов'язаними взаємними правами та обов'язками (зобов'язаннями), сторони не можуть в односторонньому порядку відмовлятися від виконання зобов'язання.

Відповідно до вимог [статті 546 ЦК України](#) виконання зобов'язань може забезпечуватися згідно з законом або договором, неустойкою. Згідно зі [статтею 549 ЦК України](#) неустойкою (штрафом, пенею) визначається визначена законом або договором грошова сума, яку боржник повинен сплатити кредиторі у разі порушення боржником зобов'язання.

Факт здійснення ТОВ “ДВ нафтогазовидобувна компанія” поставки товару за договором № 1164 від 22.12.2008 на загальну суму 359 100,00 грн. підтверджується накладними та відповідними рахунками –фактурами:

06.03.2009 за накладною № 51485387 –69 т на суму 36225, 00 (рахунок –фактура № СФ – 0000090 від 08.03.2009);

08.03.2009 за накладною № 51485389 –69 т на суму 36225, 00 грн. (рахунок –0 фактура № СФ 0000091 від 10.03.2009);

16.03.2009 за накладними №№51485417, 51485416, 51485414 –437,50 т на суму 108 675, 00 грн. (рахунок –фактура № СФ 0000111 від 19.03.2009);

18.03.2009 за накладною № 51485427 –69 т на суму 36225, 00 грн. (рахунок –фактура № СФ – 0000119 від 21.03.2009);

20.03.2009 за накладною № 51485434 –69 т на суму 35225, 00 грн. (рахунок –фактура № СФ – 0000134 від 25.03.2009);

20.03.2009 за накладними №№ 51485436, 51485435 –132 т на суму 69300,00 грн. (рахунок – фактура “ СФ –0000133 від 23.03.2009)

23.03.2009 за накладною № 51485446 –69 т на суму 36225, 00 грн. (рахунок –фактура № СФ – 0000135 від 25.03.2009)

Вказані кошти відповідачем на рахунок позивача перераховані не були.

Доказів зворотного суду не надано.

Пунктом 5.1 договору передбачено, що за невиконання “Постачальником” місячної заявки, за прострочку поставки Товару в строки, передбачені пунктами 1.2., 2.3. цього договору, за прострочку оплати Товару “Покупець” в строк, передбачений пунктом 3.2. цього договору, винна сторона сплачує штраф у розмірі 20 % від вартості не поставленого або не сплаченого Товару. Штрафні санкції не звільняють сторони від виконання зобов’язань по цьому договору.

Наданий позивачем розрахунок штрафу у розмірі 71 820, 00 грн. за прострочку оплати товару відповідає умовам договору.

Крім того, позивачем заявлено до стягнення суму не одержаного прибутку у розмірі 3 890, 25 грн., що обґрунтовується тим що якби відповідач своєчасно повернув кошти, то ТОВ “ДВ нафтогазовидобувна компанія” змогло би розмістити їх на депозитному рахунку у комерційному банку і отримати дохід. Наприклад, розмістивши 359100,0 грн. у Приватбанку на 30днів під 13% річних, по закінченню строку депозитного договору, позивач отримав би дохід у розмірі 3890,25 грн.

Відповідно до ст. ст. [224](#), [229 Господарського кодексу України](#) визначено, що учасник господарських відносин, який порушив зобов’язання або установлені вимоги щодо здійснення господарської діяльності, повинен відшкодувати завдані цим збитки суб’єкту, права або законні інтереси якого порушено. Учасник господарських відносин у разі порушення ним грошового зобов’язання не звільняється від відповідальності через неможливість виконання і зобов’язаний відшкодувати збитки, завдані невиконанням зобов’язання, а також сплатити штрафні санкції.

За приписами [ст. 225 ГК України](#) до складу збитків, що підлягають відшкодуванню особою, яка допустила господарське правопорушення, включаються: вартість втраченого, пошкодженого або знищеного майна, визначена відповідно до вимог законодавства; додаткові витрати (штрафні санкції, сплачені іншим суб’єктам, вартість додаткових робіт, додатково витрачених матеріалів тощо), понесені стороною, яка зазнала збитків внаслідок порушення зобов’язання другою стороною; недержаний прибуток (втрачена вигода), на який сторона, яка зазнала збитків, мала право розраховувати у разі належного виконання зобов’язання другою стороною; матеріальна компенсація моральної шкоди у випадках, передбачених законом.

Вимога про стягнення недержаного прибутку у сумі 3 890, 25 грн. не підлягає задоволенню, виходячи з наступного:

Згідно з вимогами [ст. 22 ЦК України](#) особа, якій завдано збитків у результаті порушення її цивільного права, має право на їх відшкодування.

Збитками є: втрати, яких особа зазнала у зв’язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права (реальні збитки); доходи, які особа могла б **реально одержати** за звичайних обставин, якби її право не було порушено (упущена вигода).

Збитки відшкодовуються у повному обсязі, якщо договором або законом не передбачено відшкодування у меншому або більшому розмірі.

Якщо особа, яка порушила право, одержала у зв’язку з цим доходи, то розмір упущеної вигоди, що має відшкодовуватися особі, право якої порушено, не може бути меншим від доходів, одержаних особою, яка порушила право.

На вимогу особи, якій завдано шкоди, та відповідно до обставин справи майнова шкода може бути відшкодована і в іншій спосіб, зокрема, шкода, завдана майну, може відшкодовуватися в натурі (передання речі того ж роду та тієї ж якості, полагодження пошкодженої речі тощо).

[Стаття 614 ЦК України](#) передбачає, що відповідальність за порушення зобов'язань покладається на особу при наявності вини (умислу або необережності). У відповідності з нормами цивільного законодавства притягнення до цивільно-правової відповідальності можливе лише за певних, передбачених законом умов, сукупність яких формують склад правопорушення, що є підставою для цивільно-правової відповідальності. Складовими правопорушення, необхідними для відповідальності у вигляді відшкодування збитків, є суб'єкт та об'єкт правопорушення, а також суб'єктивна та об'єктивна сторони. Суб'єктом цивільного правопорушення є боржник. Об'єктом правопорушення – зобов'язальні правовідносини кредитора та боржника. Суб'єктивну сторону становить вина боржника, а об'єктивну – протиправна поведінка боржника (невиконання або неналежне виконання обов'язку), наявність збитків у майновій сфері кредитора, причинний зв'язок між протиправною поведінкою боржника та збитками. При цьому розмір збитків має довести кредитор. Відсутність хоча б одного з вищевказаних елементів звільняє боржника від відповідальності.

За приписами [ст. 33 ГПК України](#) кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень.

Відповідно до [ст. 224 ГК України](#) упущеною вигодою є доходи, які одержала б управнена сторона у разі належного виконання зобов'язання або додержання правил здійснення господарської діяльності другою стороною.

Проаналізувавши зазначені вище норми права, суд приходить до висновку, що 3 890, 25 грн., які позивач просить стягнути з відповідача як збитки не є в розумінні [ст. 22 ЦК України](#), **ані реальними збитками позивача** (витрати, яких особа зазнала в зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, або втрати які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права), ані упущеною вигодою, як заявляє позивач. До того ж, позивачем не надано суду доказів укладання депозитного договору з ПриватБанком.

З огляду на викладене, вимоги позивача стосовно стягнення 3890,25грн. не отриманого прибутку не обґрунтовані.

Враховуючи викладене, загальна сума заборгованості відповідача складає 430 920, 00 грн., з них:

- 359 100, 00 грн. – сума основної заборгованості, яка склалась у зв'язку із невиконанням умов договору від 22.12.2008 №1164;
- 71 820, 00 грн. – сума штрафу за прострочення оплати, згідно п. 5.1. договору поставки № 1164 від 22.12.2008 (359100,0 грн.×20% =71820,0 грн.).

Доказів виконання взятих на себе зобов'язань за договором № 1164 від 22.12.2008 станом на 30.06.2009 - оплати в п'ятиденний строк на вимогу від 16.06.2009 №ДВ/06-330 (додатком до якої надано сертифікати якості серії DO №№0920-0352/3, 0920-0352/4, 0920-0352/9, 0920-0352/10, 0920-0352/12, 0920-0352/13; посвідчення якості: від 06.03.09 №43, від 08.03.09 №44, від 16.03.09 №52, від 16.03.09 №51, від 16.03.09 №53, від 18.03.09 №54, від 20.03.09 №56, 20.03.09 №55, від 23.03.09 №58; листи про право власності на вугілля: від 08.03.09 №ДВ/01, від

10.03.09 №ДВ/02, від 19.03.09 №ДВ/03, від 21.03.09 №ДВ/04, від 23.03.09 №ДВ/05, від 25.03.09 №ДВ/06, від 25.03.09 №ДВ/07; копії залізничних квитанцій та інші документи на 77 аркушах, перелік на сторінці 147 матеріалів справи), а саме документального підтвердження оплати за поставлене вугілля антрацит марки АМ фр. 13-25 мм, відповідач суду не надав.

Враховуючи викладене, позов підлягає задоволенню частково.

Судові витрати покладаються на відповідача, оскільки спір доведений до суду з його вини.

Керуючись ст.ст. [49](#), [82- 85 Господарського процесуального кодексу України](#), суд-

ВИРІШИВ:

1. Позов задовольнити частково.

2. Стягнути з Відкритого акціонерного товариства “Запорізький завод феросплавів” (69035, м. Запоріжжя, вул. Діагональна, 11, код ЄДРПОУ 00186542, п/р №26005130029045 в ЗАТ “КБ “ПриватБанк”) на користь Товариства з обмеженою відповідальністю “ДВ нафтогазовидобувна компанія” (03055, м. Київ, вул. Старокиївська, 14, код ЄДРПОУ 34181461, п/р №26007060297272 в КМРУ ЗАТ “КБ “ПриватБанк”, МФО 321842) заборгованість за договором поставки у сумі 359 100 (триста п’ятдесят дев’ять тисяч сто) грн. 00 коп., 71 820 (сімдесят одна тисяча вісімсот двадцять) грн. 00 коп. штрафу, 4 309 (чотири тисячі триста дев’ять) грн. 20 коп. державного мита та 116 (сто шістнадцять) грн. 94 коп. витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу. Видати наказ.

3. В решті заявлених позовних вимог відмовити.

Суддя

К.В.Проскураков

Рішення господарського суду набирає чинності протягом 10 днів із дня його підписання.

Рішення оформлено у повному обсязі та підписано 23.07.2009.